

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Elofizetési árak.
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A gyermekvédelem társadalmi szervezése.

A gyermekvédelem a szociálpolitika összes törekvései között talán az egyetlen, mely az állami és társadalmi élet minden tényezőjének szimpátiáját bírja. Minden társadalmi osztálynak egyaránt rokonszenves a gyermekvédelem. Talán épp azért, mert a gyermekek jogviszonyai körül az érdekellentétek a legélesebbek, azért látja minden társadalmi osztály szívesen, hogy azok a jogtalanságok és igazságtalanságok, melyek a főnálló jogrend természetes következményei, ha már nem szüntethetők meg, legalább enyhíthessenek.

A társadalom gyermekvédelmi törekvéseinek magyarázata ezen körülményben keresendő, másrészt ott, hogy minden ember lelkében lakozó természetes ösztön a gyermekek szeretére, a jótékonyság és könyörületesség, a reautáltakon segíteni akarás emberbaráti nemes érzése minden embert arra ösztökél, hogy a maga módja és tehetsége szerint segítsen az arra rászoruló, elhagyatott, beteg, nyomorgó, züllő, vagy egyéb okból szerencsétlen gyermekben.

Védeni, oltalmazni, ápolni, gondozni akarjuk mindannyian az arra rászoruló kisdedeket, mert tudjuk, hogy nekik a legkisebb az ellentálló képességük, hogy ők sanylik meg legjobban a sors csapásait, hogy őket és velük szüldik és embertársaik minden reményét legkönnyebben ragadja el a halál pusztító kaszája. A jószándék segíteni, a jóakarát a gyermekeket védelmezni, megvan minden emberben. De sokan csak a jószándéknál maradnak meg.

A társadalomnak csak nagyon kis számú tagjai vesznek érdemlegesen részt a gyermekvédelemben. A társadalmi gyermekvédelem nagyon szűk körben mozog, kivált azóta, mióta az

államhatalom szociálpolitikából megteremtette az állami gyermekvédelmet, a mióta törvényhozásunk proklamálta azt a nagy elvet, hogy minden elhagyatott gyermeknek joga van ahhoz, hogy az állam gondoskodjék róla. A törvényhozás az új intézménnyel, az állami gyermekmenhelyekkel segítségére akar sietni a társadalmi gyermekvédelemnek, mely a gyermekvédelem nemzetet, országot föntartó nagy föladataira egyedül, magárahagyatottan képtelen.

A társadalom, a társadalmi jótékonyság azonban félreértette az államhatalom intencióját. Nem lelkesedik úgy, nem vesz többé oly élénk részt a gyermekvédelemben, a mióta az állami gyermekvédelem az elhagyatott gyermekekről való gondoskodást az államhatalom teendői közé sorolta.

E tévedést eloszlatni kötelessége mindenkinek, de különösen azoknak, akik még mielőtt államosították volna a gyermekvédelmet, oly helyzetben voltak, hogy mint a társadalom megbízottai a gyermekvédelem ügyét vezették.

A védelemnek száz meg száz módja van. Ezeket a módokat kell keresni, s új egyesületek alapítása révén gyakorolni.

Az elhagyatottság már nem okozza a fő gondot, de a gyermekek erkölcsi nevelésének terén még nagyon sok teendő vár a társadalomra. És ez nem kevésbé fontos a testi nevelésnél.

A társadalomnak most erre a tere kell áthelyeznie működését. És ha ezt megtette, az államnak oly segítő társa lesz a gyermekvédelemben, hogy munkáját eléggé még csak meg sem becsülhetik. Az állam várja is a társadalomtól ezt a munkát. És bizony inkább ezzel foglalkoznának a hivatottak nem pedig a politikával, mely ma anyinemes és szépnek megölője. Erre kellene törekedni és ezzel

sokkal nemesebb szebb jelzőt szerezhetne a magyar társadalom, mint az, amelyre ma büszkes ez a politikai jelszó

Az első vértanu-szobor.

— Schweidel József aradi vértanu szobrának leleplezése Zomborban. —

Az utókor hálája méltó kifejezésre jut holnapután 18-án Bács megye székvárosában, Zomborban, a hol ezen a napon leleplezik le a város szülöttének, Schweidel Józsefnek, az egyik aradi vértanunak szobrát. Az aradi csoportos emléken, a szabadság-szobron kívül önálló (egy) vértanu-szobor az országban még nincs. Tehát a zombori vértanu szobor az első önálló emlék.

Zombor város hazafias társadalma a szobor létesítésére irányuló mozgalmat rövid három év előtt indította meg. A belügyminiszter engedélyével országos gyűjtést rendeztek. A lelkes felhívásnak, melyet a szobor-bizottság kihocsátott, rövid egy év alatt oly fényes eredménye volt, hogy a bizottság már megrendelhetette a szobrot. A szobrot Mátray budapesti szobrász készítette. Hét méter magas a talapzattal együtt. A hős tábornokot a szobor álló alakban ábrázolja.

A szobor létesítése körül természetes legnagyobb érdeme van a szobor-bizottságnak, amely Vértesi Károly ügyvéd, a kiváló utirajz-író elnöklésével Zombor város intelligenciájából és iparos osztályából alakult. A bizottság működését lelkesen támogatták a hatóságok és első sorban Latinovits Pál főispán. Az ő kezdeményezésére történt, hogy a vármegye törvényhatósági bizottsága a szobor céljaira 2500 koronát szavazott meg egyhangú lelkesedéssel.

A szobor bizottság és Zombor város közönsége lázasan készül a leleplezésre. Az ünnepség, az eddigi jelekből ítélve, csakugyan nagyszabású országos ünnep lesz. A képviselőház már elhatározta, hogy Juszt Gyula vezetésével küldöttséggel képviselteti magát melynek tagjai: Kossuth Ferenc, Barabás Béla, Egry Béla, Benyovszky Móric dr. Kelemen Béla, Jeszenszky Ferenc, Csányi Sándor, Koller Tivadar, Endrey Gyula, Pozsgay Miklós, Udvarny Ferenc. A küldöttség 17-dikén külön vonaton d. u. 4 órakor Szabadkán át érkezik Zomborba. A törvényhatóságok pedig egymás után jelentkeznek, hogy küldöttségekkel május hónap 18-án ők is lerójják a kegyelet adóját.

Az ünnepi beszédet Rákosi Jenő mondja. A diszközgyűlésen pedig Latinovits Pál főispán elnököl.

Az ünnep sorrendje: Május 17-én: Este 7 órakor toronyzene a Szent-István templom erkélyén. Este 8 órakor diszeldadás a városi színházban.

Május 18-án: Reggel 9 órakor Zombor szabad királyi város törvényhatósági bizottságának rendkívüli diszközgyűlése a vármegyház nagytermében, méltóságos borsódi és katymári Latinovits Pál főispán elnöklésével. A közgyűlés megnyitása után a közönség a szobor elé vonul, hol a leleplezés a következő sorrendben történik meg: 1. Himnusz. Éneklék a zombori kaszinói és a zombori iparos daloskörök. 2. Elnöki megnyitó. Mondja Vértesi Károly, a szobor-bizottság elnöke. 3. Leleplező beszéd. Mondja Rácz Soma, a szobor-bizottság alelnöke. 4. Ünnepi beszéd. Mondja Rákosi Jenő, főrendiházi tag. 5. A szobor megkoszorúzása. 6. Alkalmi óda. 7. Vértesi Károly, a szobor-bizottság elnöke a szobrot Zombor szab. kir. város közönségének átadja. 8. Hauke Imre, Zombor szab. kir. város polgármestere a szobrot a város közönsége nevében átveszi. 9. Szózat. Éneklék a zombori kaszinói és a zombori iparos-daloskörök. A leleplezés után a közönség visszavonul a városi közgyűlés színhelyére a diszközgyűlés folytatása és berekesztése végett. Déli 2 órakor ünnepi ebéd. Egy teríték ára 4 korona.

* * *

Szabadkát mint már megirtuk, Bezeredy István főispán, dr. Biró Károly polgármester, dr. Purgly Sándor törvényhatósági bizottsági tag, Varga Károly és Mukics Simon fogják képviselni.

A küldöttség hatalmas babérokoszorút visz magával, amelynek nemzetiszínű, aranyrojtos szallagján a következő felírás olvasható: „Schweidel József emlékének — Szabadka sz. kir. város közönsége”

A helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 16.

A szövetkezett ellenzék vezérlőbizottsága ma délelőtt 10 órakor Kossuth Ferenc elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a következő bizottsági tagok vettek részt: Apponyi Albert gróf, Batthyány Tivadar gróf, Sággy Gyula, Thaly Kálmán, Szederkényi Nándor, Zichy Aladár gróf, Ugron Gábor, Polónyi Géza, Vázsonyi

Dr. Heiszler J. orvostudor
Vizgyógyintézete

Szabadka, Mária-Terézia park, vasut mellett

Gyógy módok: massage, vízcúra, szulfid- és szulfid-savas fürdők (nauheimi).
Villanyozás, továbbá orvosi torny

Telefon 211. sz.
Prospectus

Javalva van: az idegbetegségeknél mint: idegesség, hysteria, főfájás, és szédülésnél.
A légző szervek betegségénél: tüdőhurut és nehéz légzésnél (asthma). — Gyomor és bélbajoknál: székrekedésnél. — Szív bajoknál: szénsavas fürdők (nauheimi). Rheuma és köszvénynél. Mérsékelt árak. Nyáron át frissítő fürdők.

Vilmos és Zichy Jenő gróf. Tübben kimentették magukat, Bánffy Dezső báró tegnap este Miskolcra utazott.

A vezérlőbizottság mindenekelőtt a Ház munkarendjével foglalkozott. A képviselőház elsősorban ünnepies nyilatkozatot fog tenni afelől, hogy az országgyűlésnek ex lex állapotban való feloszlata alkotmányba ütköző; vádindítványt fognak tenni a lelépő kormány ellen nemcsak az országgyűlés törvénytelen feloszlata miatt, hanem a kereskedelmi tárgyalások felvétele által megszegett 1899. XXX. t. c. miatt; tárgyalni fogja a Ház a minap bejelentett mentelmi jog megsértési eseteket s ezenkívül napirendre kerülnek a beérkezett kérvények és feliratok.

A kérvények ezentúl az eddigi szokástól eltérően új bánásmódban fognak részesülni. Eddig ugyanis a Ház azokat egyszerűen tudomásul vette, vagy átutalta a kormányhoz, ezentúl azonban ha a kérvények valami konkrét indítványt tartalmaznak áttétetnek a szakbizottságokhoz, ellenkező esetben egyszerű tudomásul szolgálnak.

A kormányválság megoldása dolgában semmi újabb mozzanat nem történt. Politikai körökben azt hiszik, hogy addig a míg Tisza gróf vissza nem érkezik Budapestre nem is fog történni semmi. A hét végére azonban várnak valamit, annál is inkább, mert Bécsben jól tudják, hogy a Ház a jövő héten ülésezik s ha addig a Tisza kormányt nem fogják felmenteni, a koalizált ellenzék erős támadásokat fog ellene intézni. És ezzel szemben áll az a tény, hogy a szabadelpártpárt is hűn óhajtja a Tisza-kormány felmentését, mert akkor ő is agresszív magatartást tanúsíthatna — a koalíció támadásaival szemben.

A resicai katasztrófa.

— Uj részletek. —

Resica, máj. 16.

A resicai kőszénbányában történt szerencsétlenségnek, huszonegy munkás halálának Fronyetz János robbantómester az oka, mert sziklát robbantott akkor, midőn a tárna telítve volt bányaléggel.

A rémes robbanás következtében tűz is keletkezett, amennyiben vagy 200 méter hosszú területen kigyulladt a kőszén. Akit a robbanás nem ölt meg, az tűzhalált szenvedett.

A földmívelésügyi miniszterium megbízásából ma György bányakapitánysági felügyelő érkezett Resicára. A vizsgálatot Balajthy oravicai bányakapitány, Elle Vaux főszolgabíró s a lugosi járásbíró vizsgálobírója vezeti.

Kilenc munkás holttestét megtalálták. Tizenhárom még hiányzik. Az áldozatokat óriási részvét mellett temették el. A hátramaradottak javára gyűjtést indítottak. A vizsgálat hosszú tartamu lesz mert a szerencsétlenség színhelye még mindig meg nem közelíthető. A vizsgálatot kiterjesztették a bányalámpákra: vajjon nem terheli-e felelősség az osztály-magyar államvasutak társaságát, amely a resicai bányaművek tulajdonosa.

HIREK

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 6-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Május 21. A szabadkai gazdakör közgyűlése saját helyiségében.

Május 28. Hangverseny a főgimnáziumban.

Május 31. A szabadkai tanítói társaság ülése d. e. 9 órakor a központi elemi iskola dísztermében.

Június hó 12-én a Magyarországi Falmunkások Szabadkai Szakosztályának szünelőadásával egybekötött táncvigalma a Hungáriában.

Május 20. A tanítónő képző-intéze házi hangversenye.

Június 12. A szabadkai I-ső nőegylet és a szent Antal kenyere című kath. népkönyv népiünnepélye.

Június 11. A m. á. v. altiszti kör műpártoló osztályának műkedvelői szünelőadása a városi színházban.

— **Kinevezés.** Ó Felsője Sarkady György ujvidéki törvényszéki bírót a VII. fizetési osztályba sorozott törvényszéki bírónak nevezte ki.

— **A székesfőváros küldöttsége Szabadkan.** Budapest székesfőváros közönsége is képviselteti magát Schweidel vértanú tábornok szobrának csütörtökön Zomborban végbemenendő leleplezési ünnepségén. Lung György tanácsos mint a főpolgármester helyettese négy törvényhatósági bizottsági tag kíséretében holnap délelőtt Szabadkára érkezik s innen a küldöttség Palics fürdőnk megtekintésére rándul, miről a küldöttség vezetője több helybeli ismerősét értesítette. A küldöttség tagjai Palicson városunk vendégei lesznek s innen a délután 2 órai vonattal utaznak tovább Zomborba.

— **A községi adó és az államvasuti alkalmazottak.** A közigazgatási bíróság egy konkrét kérdés kapcsán hozott elvi jelentőségű döntésével kimondotta, hogy az államvasuti alkalmazottak, ha a fizetésük után járó állami adón kívül más adót a községben nem fizetnek, községi választói jogot nem nyerhetnek s nem vehetők fel a községi választók névjegyzékébe.

— **A husvágási szabályrendelet.** Az április havi közgyűlés a megalkotandó városi közvágóhídi, husvágási és kimérési szabályrendelet tervezetének tárgyalását a közgyűlés napi rendjéről Reisner Lajos dr. indítványa folytán levette azon célból hogy a husvágással s kiméréssel foglalkozó iparosok kívánságai teljesíthetők legyenek. Ezen szabályrendeletet a főkapitány a törvényhatósági és vágóhídi állatorvosok továbbá az érdekeltek szakiparosokkal együtt át fogják dolgozni olyképp, hogy abba az érdekeltek szakiparosok kívánságai és jogos s teljesíthetőnek talált módosításai bevételessenek. E célból f. hó 19-én pénteken délután 5 órakor a szabadkai ipartestület tanács termében az érdekeltek közbevonásával értekezlet, a mely alkalommal dr. Reisner Lajos a tervezett módosításokat előterjeszti s megvitatás alá bocsátja.

— **Előlépetett csendőrök.** A m. kir. II. csendőrkerületi parancsnokság körletében Pucsa György őrsvezető címzetes őrmesteré lépett elő. Fülöp Lajos csendőrnek pedig a járőrvezetői jelvény adományoztatott.

— **Halálozások.** Hohenberg Adolf magánzó az elmúlt éjjel hosszas szenvedés után 76 éves korában elhunyt. Az elhunytban dr. Havas Dezső helybeli gyakorló orvos édes atyját gyászolja. Temetése holnap délután

3 órakor lesz. — **Berényi Lajos,** a szent Teréz templom volt segédkantora ma éjjel, hosszas szenvedés után meghalt. Temetése holnap szerdán délután 5 órakor lesz.

— **Téves fővárosi híradás.** A Pesti Hirlap mai számának hirrovatában a keceli postarablók kézrekerítésére vonatkozó híradás meg tévesztésre célzó tudósításon alapszik. Deák Lajos kiskőrösi csendőrzárás őrmester ügyességének és nyomozó tehetségének tulajdonítja a szerencsés fogást és a postaigazgatóság által kitűzött 1000 korona jutalmat Deáknak és csendőrtársainak itéli oda. Pedig a dolog tulajdonképpen, mint arról alapos utánjárással meggyőződünk, úgy áll, hogy a helybeli rendőrség távirati tudakozódására a felmagasztalt csendőrmester azt sürgönyözte vissza, hogy Barnáék ellen semmi gyanu sem forog fen, további nyomozás ellenük nem folytatható.

— **A gyanu ől.** Bajáról jelentik: Valami kisebb lopás miatt a bajai csendőrség Szénási Ödön cserepezősegédet vette gyanuba, akit elő is vezettek és szuronyos kísérettel a lopás színhelyére vitték. Itt Szénási létrát támasztott egy 16 méteres tűzfalhoz, fölmászott s e kiáltással: — Isten látja lelkemet, ártatlan vagyok! — a szomszédos ház udvarába vetette magát. A legény két nap mulva meghalt. Az esetet szó bahozták a város közgyűlésén.

— **Merénylet a vonaton.** E cím alatt részletesen megírtuk annak idején, hogy a Bajáról érkező vonatból Bikity állomás közelében május 6-án este egy nő és egy férfi utas kiestek a kocsiból s a nő halálosan sérült állapotban maradt a sinek mellett, a férfi pedig elmenekült. A titokzatos ügyben azóta erősen folytatja rendőrkapitányságunk a nyomozást, amit azonban nagyon megnehezít azon körülmény, hogy a sérült nőt, Pestalics Andrásné helybeli lakost, még mindezideig nem lehetett kihallgatni. A szerencsétlen asszony, aki a szenvedett bordazúrdások következtében mellhártya gyulladást is kapott, most is teljesen eszméletlen külvilágban fekszik a helybeli közkórházban.

— **Tüzesetek.** Az utolsó 24 óra alatt két ízben is erős munkájuk akadt tűzoltóinknak, kik mint rendszeresen ezuttal is derekasan megfeleltek feladatuknak. Az éjjel fél 2 órakor Sztantics Antal III. körű Zászlós utcái háza gyulladt ki s részben leégett. A tűz a renoválás végett körülrakott nádkévekben keletkezett. Délután 2 órakor a bajai temető mellett égett le egy nádas ház. A szomszédos épületet a tűzoltók le bontották, így a veszedelem terjedésének elejét vették.

— **Ló a vonat alatt.** Ma reggel a szabadka-bajai vonalon az épülő műtrágyagyár szomszédságában a vonat elütött egy gazdátlan lovat. Az elgázolt ló azonnal kiadta párját.

— **Lólopás.** A szegedi rendőrségtől távirati értesítés érkezett, hogy Dóczi József ottani gazdától ismeretlen tettesek két lovat elloptak.

— **Gazdátlan ruhák.** Véletlenségből vagy bűnös kezek útján jutott egy csomó női ruhanemű e hó 12-én reggel Kovács Rezsuk Boldizsár II. körű házához. A cseléd vette észre reggel az udvaron heverő ruhákat s átadta azokat gazdájának. Egy bőrgalléros fekete női téli kabát, egy bőrgalléros őszi kabát, egy derék és szoknya, s egy peluche kendőből áll a talált holmi, amelynek igazolt

tulajdonosa a rendőrségnél jelentheti be igényét.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Kunyi Ilona 2 hó, Erdélyi Róza 24 év, Fazekas Viktória 9 hó, Ifkovics Iv. Dezső fél nap, Váci Gergelyné Bulyovcsics Anna 30 év, Zvekan Vince 10 hó, Krizsanov Cecilia 20 nap, Francziskov József 30 év, Berényi Lajos 39 év, Minorics Pálné Schmuk Viktor 56 év, Hohenberg Adolf 76 év, Kovacsev Balázs 4 hó. Eljegyzés: Vukovics István—Bosnyák Magdolna, Orcsics Máté—Jaszenov Mária, Perties Bódog—Pavlics Magdolna, Radicsevics Károly—Szárics Oliva, Bulyovcsics István—Vörös Julia, Fürst Ignác—Weschitz Cecil, Tarbói János—Csóvics Etel, Vojnic Pál—Bosnyák Marcel, Kollár Antal—Ivandékics Laura, Szabó Antal—Vörös Anna.

Borzalmas gyilkosság.

A Nagybajomban tartott országos vásárról mentek hazafelé Péterfai István és Gölöncsér Mihály sárdi földmivesek. Utközben valami csekélységen összeszólalkoztak, majd egymást fenyegetve, Sárd községbe értek. Ott sem hagyták abba a zsörtölődést. Gölöncsér Mihály ittas lehetett, mert mint a már akkor összeszerelt tanuk állítják, nem volt oka, hogy belekössön Péterfai Istvánba.

A fiatal Gölöncsérrel vele volt apja, a helyett, hogy békített volna, még ingerelte őket s amikor a Gölöncsér háza elé közeledtek, egyszerűen az ifju Gölöncsér befutott az udvarba és visszatért egy kaszával, amelyet minden bevezetés nélkül a Péterfai testébe vágott, még pedig olyan leirhatatlan borzalmassággal, aminőt a gyilkossági bűnkronika egyáltalán nem mutathat fel.

A bal oldalbordákon át a szívet, tüdőt összeroncsolta a kasza és a jobb oldalbordákon keresztül jött ki és a jobb karon fejezte be iszonytató roncsolását.

Vértől elborítva, iszonyu fájdalom között vitték az összevagdalt Péterfai lakására, ahol csakhamar az előhívott orvosok kezelés alá vették.

Harminchat varrást tettek rajta és minthogy az orvosi tudománynak nem volt módjában az összevagdalt testrészeket ujakkal felcserélni, Péterfai csudálatosképen huszonegy órai haláltusa után kiszabadult.

A Gölöncséreket a csendőrség vette oltalomba; a vizsgálóbíró pedig a vizsgálatot máris megkezdte. Méltó büntetésük nem fog elmaradni.

TÁVIRATOK

Forradalom Oroszországban.

Riga, május 16. Tegnap este a Wörmann-kert rácsa mögül egy kozák-járőrre bombát dobtak, mely a járőrt kísérő rendőrhivatalnokot lábán találta, amidőn azonban felrobbant, csak egy lovat sebesített meg. A tömeget, amely a robbanás helyén gyűlt össze, a kozákok szét szórták.

Pétervár, május 16. A tegnapi nap és az elmúlt éjjel csendes volt. Mindössze kisebb csoportosulások voltak, amiket a rendőrség szétoszlaltott. Az elfogottak legtöbbször zsidó férfiak voltak.

A háboru.

London, május 16. A Daily Telegraph jelenti Tokióból: A nagy vihar következtében Fusan mellett egy japán hajó, a „Nekko“ megfeneklett. Két gőzös a mentésére sietett. Egy norvégiai hajó kapitánya jelenti, hogy a délkinai vizeken ágyutüzélést hallott, azonkívül egy japán torpedót látott.

London, május 16. A Daily Chronicle jelenti Sanghaiból: Gaprok vonalában Honkong mellett egy hajó 12 tüzelést tett, lámpái kivoltak oltva és így nem tudhatni, mily nemzeti-ségű volt.

London, május 16. Reuter-ügynökség jelenti Tokióból: Itt az a hír terjedt el, hogy egy német csapat megszállta a Santungtól délre lévő Haicsut, és az előtt tisztelgett. Haicsu a Hoangho régi csatornájától északra lévő nagy öbölben van. A hír itt feltűnést keltett.

Románia ultimátuma Törökországhoz.

Róma, máj. 16. A Messagero Bukarestből a következő táviratot kapta: Janinában elfogtak két román tisztviselőt. A Károly király elnöklelte alatt tartott miniszteri tanács után a román kormány a magas portától egy energikus jegyzékben az elfogottak kiadását kártérítést és a janinai kormányzó elcsapatását és azt követelte, hogy a porta a Törökországban lakó románokat, Románia alattvalóinak ismerje el. A jegyzéknek ultimátum alakja van és e hónap 23-áig kér választ rá. Amennyiben a porta Románia kivánságait nem teljesít, a bukaresti kormány elhatározta, hogy visszahívja konstantinápolyi követét és megszakít Törökországgal minden diplomáciai összeköttetést. Románia el van készülve minden eshetőségre és a barátságos hatalmak támogatását akarja igénybe venni jogainak elismerésére és azok keresztülvitelére.

A külügyminiszter jubileuma.

Bécs, máj. 16. A külügyminiszterium nagy fogadó termében ma délelőtt 12 órakor összegyűlt a külügyminiszterium, a cs. és kir. ausztriai uralkodóház udvari és állami levéltár és a cs. és kir. konzuli akadémia tisztikara, hogy Goluchowski külügyminiszternek kifejezze szerencsekívá-

natait tiz éves külügyminiszteri jubileuma alkalmából. Kaposmérői Mérei osztályfőnök a minisztert a tisztviselői kar nevében üdvözölte

Vilmos császár és a katolikusok.

Metz, máj. 16. Vilmos császár tegnap Kopp érsek biboros beszédére a következőket felelte: Eminenciád megjelenése emlékkbe idézte azt az időt, amidőn két év előtt a császárné ő felségével ama szent helyeken időzhettem, a melyeknek látása minden századokon át az összes jámbor keresztények óhajta volt. Nagy megelégedésemre szolgált, — hogy akkor sikerült, köszönet a szultán őfelsége szívességének, a német katolikusok számára telket kapni Jeruzsálem szentelt talaján és azt a német bencéseknek juttatni, kiknek kiknek sikeres működéséről két év előtt Monte Cassinoban a magam szemével győződhettem meg. Azt kívánom, hogy akkori vetésünk a német katolikusok javára jótermést hozzon. Ugyancsak Metzben történt, két éve május havában, a midőn eminenciád a tőlem adott portálé felszentelésekor megjelent előttem, mint ő szentsége XIII. Leó pápa kiküldötte ama tiszteletreméltó aggasztáné, ki hosszú kormányzás ideje alatt személyesen közel állott hozzám. Ma utódjának, a mostani pápának megbízásából jött hozzám, a kit már most, eddig való működése után is nagyra becsülök. — Ön jeruzsálemi patriarka kivánságára, kinek nemes alakja a Jeruzsálemben töltött napok idejéből világosan előttem áll, Szent S. r. rendjének jelvényeit hozza. Ezeket köszönettel és szívesen fogadom és e megtisztelésben újabb köteléket látok, — mely a kereszténységnek a Szentföldön való vallásos tevékenységével összeköt.

SPORT.

A szabadkai sportegylet amint már ismeretes vasárnap tartotta football matschét a fővárosi tornaklub football csapatával, mely a fővárosiak javára 0:4 végződött. Ez azonban csak gyakorlat volt a mi csapatunk részéről, amely versenyezni fog a délmagyarországi bajnokságért. Ezen bajnokságért az első küzdelmet Szegeden vasárnap küzdik meg.

Üzlet áthelyezés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, az Egressy-utcában levő jó hírnevű

huscsarnokomat

május hóban

Wesselényi-utca, Dr. Békeffy Gyula ur házába

(a polgári leányiskolával szemben) helyezem át.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve maradok tisztelettel

Schlesinger Ferenc
mészáros.

REGÉNY CSARNOK.

Sötét hatalmak.

59.

— Mi történt? kérdé röviden és éles hangon. Ez a Baum ur talán megfedkezett arról, hogy hol van? Jobb volna, ha ilyen idegen elemek távollattartanak magukat a jó társaságtól, hogy ilyen kellemetlen jelenetek ne fordulhassanak elő.

Anna anyja megjelenésére elbocsátotta Emil karját s most két tenye rével fődte el arcát, hogy könyeit meg ne lássák. Mély fájdalom töltötte el lelkét, hallva a szándékos sértegetést, melylyel anyja a fiatal-embert illette.

A csoport körül a kíváncsiak nagy száma sereglett.

— Vessünk véget a kellemetlen helyzetnek, folytatta Wittgensteinné. A vacsora kezdődik, Wehlert ur, kíséren az étterembe, te pedig Anna add karodat Miksának és jőjj utánunk.

Anna habozva engedelmeskedett anyjának. Emil erőt vett magán és szótlanul akart a teremből távozni. Ekkor egy kéz nehezedett a vállára. Emil bámulva fordult meg. Wittgensteinnel állt szemközt.

— Maradjon, fiatal barátom, szólj ez komoly hangon. Megsértették a házamban, elégtételt kell önnek szereznem.

Wittgensteinné e szavakra kiegyenesedett s a férje elé lépett, hogy férje szavait visszautasítsa. De Wittgenstein komoly tekintete elhallgattatta. A tagjain hideg borzongás futott végig e tekintetre, melyből megvetést és undort olvasott ki. Kimondhatatlan aggodalom fogta el, mikor férje mögött Meiner bűnügyi tanácsost pillantotta meg, aki hideg

szemlélője volt a jelenetnek. Wittgensteinné kellemetlen helyzetben volt. Kihívólag lépett férje elé, nem akart a nagy csoport előtt a gúnytárgyává lenni és mégsem mert férje szavaira felelni.

Gyors elhatározással lépett leányához.

— Jőjj Anna, szólj hozzá magára erőltetett büszkeséggel, itt nincs már dolgunk.

Megfogta Anna karját s maga után vonva leányát, elakarta hagyni a termet és a társaságot.

— Vissza, kiáltott most föl Wittgenstein dörgő hangon s feleségét ellökte Annától. Ön eljátszotta e lányhoz való jogát, önnek leányomhoz már semmi köze.

A teremben halotti csend lett e szavak hallatára. A vendégek közül sokan zajtalanul távoztak, mert sejtteni kezdték, hogy itt családi tragédia fog lejátszódni, hogy a táncterem komoly, jelentőségelteljes eseményeknek lesz a színhelye. Mások kíváncsian álltak körül s várták a fejleményeket.

Wittgensteinné borzadva nézte férjét, aki vele szemben évek óta hidegen bánt ugyan, de aki eddig még mindig megtartotta a nőnek tartozó tiszteletet. Sejtelem támadt a lelkében, mely azt mondta, hogy szerepe véget ért, hogy el van veszve.

(Folyt. köv.)

Felolós szerkesztő:

DUGOVICH IRE

Laptulajdonosok: A Z A L A P I T Ó K
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefon szám: 62.

Nyiltér.)*

Köszönetnyilvánítás.

Ezennel halás köszönetem fejezem ki mindazoknak kik fivérem Takács János Fityók néven ismert tamburás temetésén részt venni kegyesek voltak.

Tisztelettel

Takács Mihály.

— **Drogueria átvétel.** Zalán Béla szabadkai drogua és illatszer üz etét **Wachsmann Jenő** helybeli gyógyszer-tár tulajdonos és **Velner Kalman** a cég eddigi vezetője vették át és azt **Wachsmann és Velner** törvényesen bejegyzett cégük alatt fogják továbbra is vezetni. Az új tulajdonosok bizonyára oda fognak törekedni, hogy az üzlet eddigi jó hírnevét kifogástalan áruikkal, mint pedig a közönségnek szolid és pontos kiszolgáltatása által még magasabb nivóra emeljék.

*) E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű

Valódi Növény Essencia-Fluid

csak „KATONA-féle“ „K. A.“ védjeggyel!
Ovakodjunk tehát hatásküldi külföldi utánzatok megrendelésétől és kérjünk határozottan csak egyetlen valódi gyártmányu KATONA-féle igazi Növény Essencia-Fluidot, mely 12 üveg 4 kor., 1 üveg 40 fillér.

Minden olyan FLUIDOT, melyen nem áll rajta Katona név, vissza kell utasítani, mivel hamisított.

Budapesten: Török József gyógyszer-tára;
Kapható Szabadkán: Katona Ágoston gyógyszerész Csernovits-utca; Wachsmann Jenő gyógyszerész Széchenyi-tér; Zalán Béla droguistás Kossuth-u; ifj. Hoffmann József gyógyszer-tára III. kör Zimonyi-ut.

Megvizsgálva és véleményezve!

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű

Valódi Növény Essencia-Fluid

csak „KATONA-féle“ „K. A.“ védjeggyel!

Páratlan — nélkülözhetetlen — elérhetetlenül megbízható nagy gyógyhatású házi gyógyszer. Gyorsan gyógyít minden gyomor rendetlenséget, megszüntet gyomor- és hasgöresöt. Kitűnő szer minden gyengeségben, étvágytalanságban stb. Gyorsan étvágyat gerjeszt, így a test erőfokozódását — a test súlyának növekedését idézi elő, az egész idegrendszert megerősíti. Mint külszer, fényesen bizonyult köszvény-nél csuznál, tagszagatásnál stb.-nél.

Megvizsgálva és véleményezve!

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér.

Házvezetőnői állást keres egy idősebb nő. Cim a kiadó-hivatalban.

Bicikli eladás Jó karban levő biciklimet eladni szándékozom tudakozódnai: Csernovits-utca 386 szám.

Raktár kiárusítás minden elfogadható árban Kész női ruha, blous, alsó szoknya, gyermek ruha női ing stb. VI Deák-utca Dr. Szilassi házában a teljes berendezés eladó.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. megrendelőimet, hogy helyben, **Weszelényi-utcában, »Nemzeti Casino«** helyiségében

Hadnagy és Tilli

cég alatt fennálló

férfi-szabó

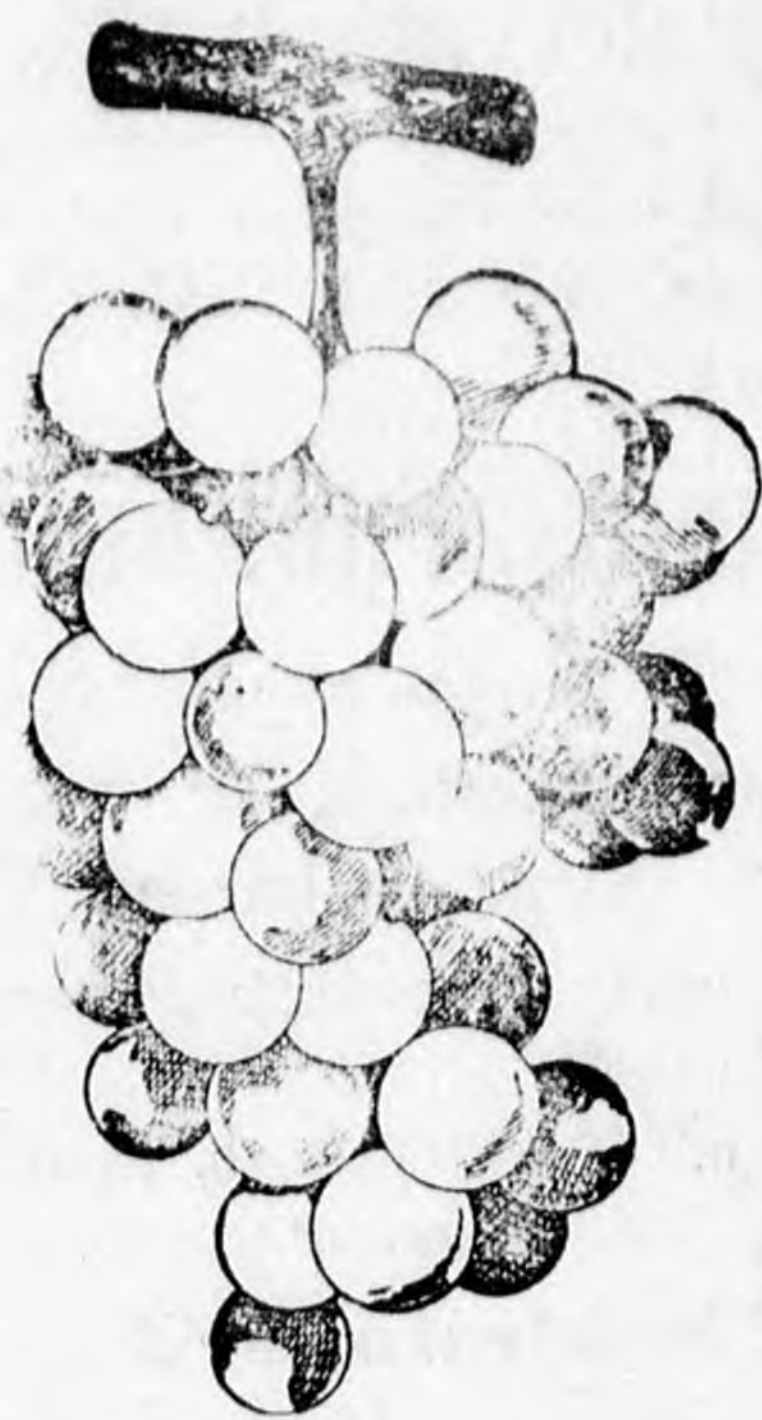
üzletből

ma naptól **Hadnagy István** ur kilépett és azt **Balogh-féle** házába áthelyezte, saját nevem alatt tovább fog vezetni.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Tilli Ádám.

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legolcsóbb ár

Legolcsóbb ár

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarországnak legnagyobb szőlőiskolájának áriegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült.

Kávéházi berendezés

és felszerelés, **Seiffert-féle** fordítható tekeasztallal, 16 dakóval és golyókkal olcsón eladó **Trafikant Károlynál** Baja.

Szeplő,

pattanás, májfolt, bőrtisztálanság ellen 4 nap alatt lehet sikeresen védekezni, ha valódi „**Diana arckrém**“ és „**Diana szappan**“ bőrápoló szereket használ. **Ára 75—75 krajcar.** Egy doboz „**Diana hölgypor**“ szarvasbőrrel **75 krajcar**; egy eredeti üveg „**Diana parfeum**“ **5 korona**; egy eredeti doboz „**Diana pirosító**“ **5 korona.** **Bob** hashajtó a legkellemesebb! Egy teljes doboz ára **80 fillér**; próba adag **10 fillér.** Készíti **Erényi Béla** „**DIANA**“ gyógyszerháza **Budapest**en **Karoly körút 5.** Kaphat a gyógyszerárakban. Főraktár **Szabadkán: MILASSY ILLÉS** gyógyszerháza a „Magyar kornához“, **KATONA ÁGOST ANTAL** gyógyszerháza a „Szt.-Háromság” Csernovics-utca.

Eredeti Singer varrógép.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy **Eötvös-utca, Geiger-féle** házában volt

főüzletünket

Kossuth-utca Vojnics Sandor ur házába helyeztük át. Egyben értesítjük a t. vevőközönséget, hogy

bácsmegyei kerületi főüzletünket

szintén itten telepítettük. — Raktárunkban kizárólag saját gyártmányu

„Eredeti Singer“ varrógépeink

kaphatók, melyek mindennemű ipari és házi használatra a legalkalmasabbak.

Állandó nagy raktárt tartunk minden színű műhímző selymekben, fonál, cérna, olaj- és gépalkatrészekben.

Kiváló tisztelettel

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

Eredeti Singer varrógép.

Önkéntes loárverés.

A bácsalmási vasut-állomástól mintegy három kilométernyire fekvő juliskaházi bérlet megszüntetése folytán **vasárnap, f. hó 21-én délelőtt 9 órakor** 221. tksz. **Filou 19** állami bérmen után nevelt

18 darab 1 éves

18 „ 2 „

5 „ 3 „ félvér esikó

valamint **több tenyészkanca szopós esikóval** együtt úgy egyéb gazdasági felszerelés is kerül önkéntes nyilvános árverés alá.

Fenn jelzett napon a Szabadkáról 5 óra 48 perckor reggel, Bajáról 8 óra 24 perckor d. e. Bácsalmásra érkező vonatknál kocsik fognak a t. c. vevők rendelkezésére állani.

DEUTSCH ALBERT

cipőraktára Szabadka, Főtér 1 szám.

Gyermek fűzős cipő
barna v. fekete.

Legnagyobb
választék!

Legjobb
kivitel!

Leány fűzős cipő
fekete v. barna.

Valódi Goodyear „Világ-cipő” a jelenkor
elismerett legjobb cipője.

Férfi czugos tartós ft. 2.50

Férfi fűzős cipő, erős „ 3.—

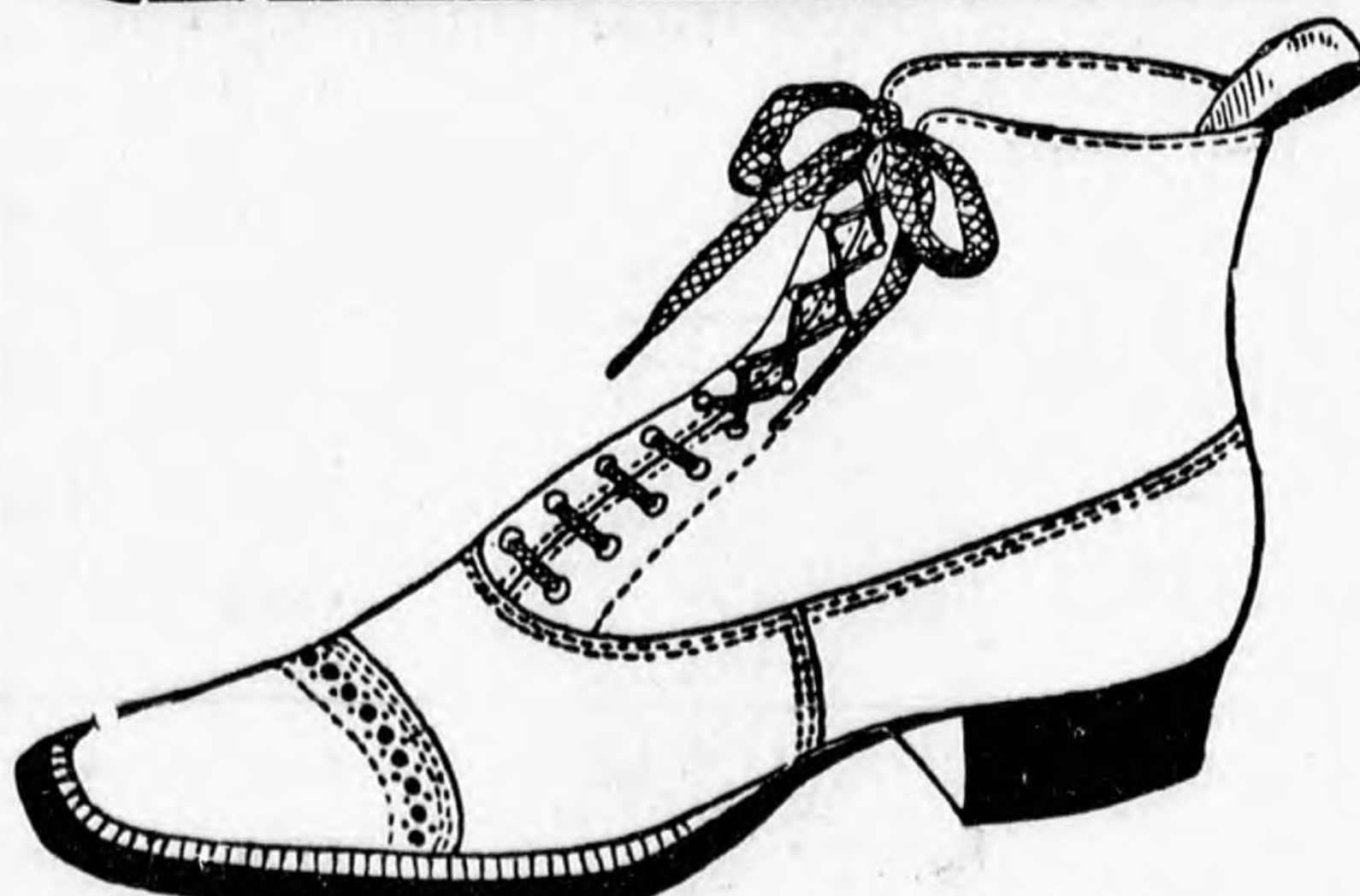
Férfi fűzős Boxc cipő „ 4.50

Tiszti cipő borjubőrből „ 4.75
Goodayer varrott.

Férfi fűzős cipő barna bőrből, elegáns „ 4.—

Férfi fűzős cipő Chevraból „ 5.50
Goodayer varrott.

Férfi hegymászó cipő „ 6.75

Elegáns!
Könnyű ipar!

Női czugos cipő ft. 2.50

Női fűzős cipő, tartós „ 2.75

Női gombos cipő, fekete „ 3.—

Női fűzős cipő, barnabőrből „ 3.—

Női fél cipő fekete bőrből „ 2.—

Női fél cipő barnabőrből „ 2.25

Női fűzős cipő Chevraból „ 4.5
Goodayer varrott, elegáns, sikkes.

Divatos formák!

Jó anyag

Tartósság

Kiváló minőség!